

Beslut

Datum
2013-12-18

FHS beteckning
Ö 784/2013

1 (2)

Sändlista

Riktlinjer för aktiviteter i samband med disputationer och licentiatseminarier (3 bilagor)

Bakgrund

Vid Försvarshögskolan finns doktorander som är antagna till utbildning på forskarnivå vid andra lärosäten. Utbildningen, särskilt det under handledning bedrivna vetenskapliga arbetet med en doktorsavhandling eller licentiatuppsats, sker till stor del vid Försvarshögskolan, men för examinationen ansvarar de lärosäten vid vilka doktoranderna är antagna. I de flesta fall innebär detta också att disputationer eller licentiatseminarier genomförs vid de examinerande lärosätena. Det kan emellertid också förekomma att disputationer och licentiatseminarier genomförs vid Försvarshögskolan. Detta gäller särskilt för doktorander som är antagna vid Finlands försvarsuniversitet inom ramen för det samarbetsavtal om ett gemensamt doktorandprogram som upprättats mellan Försvarshögskolan och Finlands försvarsuniversitet (Ö 412/2012). I det fall en disputation eller licentiatseminarium äger rum vid Försvarshögskolan har högskolan ansvaret för att säkerställa att detta genomförs på ett välordnat sätt och i överensstämmelse med det examinerande lärosätets regelverk samt ingångna avtal och överenskommelser.

I samtliga fall när doktorander vid Försvarshögskolan försvarar en doktorsavhandling vid en offentlig disputation, vare sig akten äger rum vid Försvarshögskolan eller vid ett annat lärosäte, är det av vikt att det sker ett offentliggörande vid Försvarshögskolan. Syftet är att säkerställa att avhandlingar kan kritiskt granskas före disputationen och att understödja disputationens offentlighet även vid Försvarshögskolan samt att såväl internt som externt synliggöra resultatet av det arbete som bedrivits inom ramen för Försvarshögskolans vetenskapliga verksamhet. Att doktorandernas forskning lyfts fram som en angelägenhet för Försvarshögskolan är centralt för arbetet med att etablera en till högskolan knuten akademisk offentlighet. Eftersom det inte finns något krav på att licentiatavhandlingar ska försvaras muntligen vid en offentlig disputation, bör liknande krav däremot inte ställas i samband med licentiatseminarier.

Ärendets beredning

På uppdrag av ordförande i forsknings- och utbildningsnämnden tog AG examenstillstånds sekretariat under våren 2013 fram ett förslag till riktlinjer i samband med disputationer och licentiatseminarier. De delar som avser

offentliggörande ("spikning") togs fram i samverkan med Informationssektionen och Anna Lindh-biblioteket, inom ramen för en arbetsgrupp för rutiner och åtgärder i samband med spikning (i enlighet med beslut om spikning Ö 744/2012). Synpunkter inhämtades från studentkåren samt forsknings- och utbildningsnämndens forskningsutskott. Den 11 september 2013 togs förslaget upp i forsknings- och utbildningsnämnden, som beslutade att föreslå rektor att, med smärre ändringar och tillägg, fastställa riktlinjerna. Förslaget sändes den 7 oktober 2013 på remiss till samtliga organisationsenheter. Utifrån de inkomna remissvaren togs ett reviderat förslag till riktlinjer fram. Detta förslag stämdes den 16 december 2013 av med AG examenstillstånd samt ordförande i forsknings- och utbildningsnämnden.

Beslut

Riktlinjer för aktiviteter i samband med disputationer och licentiatseminarier fastställs i enlighet med bilaga 1.

Detta beslut ersätter beslut den 13 november 2012 om spikning av disputationer och licentiatseminarier (Ö 744/2012).

Beslut i detta ärende har fattats av rektor Romulo Enmark efter föredragning av den kvalificerade handläggaren Karl Weigelt.

Romulo Enmark

Rektor

Karl Weigelt

Bilagor:

1. Riktlinjer för aktiviteter i samband med disputationer och licentiatseminarier
2. Remisslogg
3. Remitterat förslag

Sändlista

Prorektor

Vicerektor

Högskoledirektör

FoUN

ISSL

MVI

MPL

HF

AG examenstillstånd

Studentkåren

Riktlinjer för aktiviteter i samband med disputationer och licentiatseminarier

Bakgrund

Vid Försvvarshögskolan finns doktorander som är antagna till utbildning på forskarnivå vid andra lärosäten. Utbildningen, särskilt det under handledning bedrivna vetenskapliga arbetet med en doktorsavhandling eller licentiatuppsats, sker till stor del vid Försvvarshögskolan, men för examinationen ansvarar de lärosäten vid vilka doktoranderna är antagna. I de flesta fall innebär detta också att disputationer eller licentiatseminarier genomförs vid de examinerande lärosätena. Det kan emellertid också förekomma att disputationer och licentiatseminarier genomförs vid Försvvarshögskolan. Detta gäller särskilt för doktorander som är antagna vid Finlands försvarsuniversitet inom ramen för det samarbetsavtal om ett gemensamt doktorandprogram som upprättats mellan Försvvarshögskolan och Finlands försvarsuniversitet (Ö 412/2012). I det fall en disputation eller licentiatseminarium äger rum vid Försvvarshögskolan har högskolan ansvaret för att säkerställa att detta genomförs på ett välordnat sätt och i överensstämmelse med det examinerande lärosätets regelverk samt ingångna avtal och överenskommelser.

I samtliga fall när doktorander vid Försvvarshögskolan försvarar en doktorsavhandling vid en offentlig disputation, vare sig akten äger rum vid Försvvarshögskolan eller vid ett annat lärosäte, är det av vikt att det sker ett offentliggörande vid Försvvarshögskolan. Syftet är att säkerställa att avhandlingar kan kritiskt granskas före disputationen och att understödja disputationens offentlighet även vid Försvvarshögskolan samt att såväl internt som externt synliggöra resultatet av det arbete som bedrivits inom ramen för Försvvarshögskolans vetenskapliga verksamhet. Att doktorandernas forskning lyfts fram som en angelägenhet för Försvvarshögskolan är centralt för arbetet med att etablera en till högskolan knuten akademisk offentlighet. Eftersom det inte finns något krav på att licentiatavhandlingar ska försvaras muntligen vid en offentlig disputation, bör liknande krav däremot inte ställas i samband med licentiatseminarier

Definition: doktorand vid Försvvarshögskolan

Med doktorand avses här en person som är antagen till och bedriver utbildning på forskarnivå. Vid Försvvarshögskolan, som än så länge saknar eget examenstillstånd för utbildning på forskarnivå, finns olika kategorier av doktorander som är antagna till utbildning på forskarnivå vid något annat lärosäte. Endast de doktorander som bedriver sina studier inom ramen för en anställning vid

Försvarshögskolan eller inom ramen för någon annan formell anknytning till Försvarshögskolan kan i egentlig mening betraktas som doktorander vid Försvarshögskolan.

Riktlinjernas räckvidd

Följande riktlinjer avser endast disputationer eller licentiatseminarier efter studier på forskarnivå som bedrivits inom ramen för en anställning vid Försvarshögskolan. Här särskiljs i sin tur två olika fall: A) en disputationsakt eller ett licentiatseminarium äger rum vid Försvarshögskolan samt B) en disputationsakt äger rum vid det lärosäte som doktoranden är antagen till.

Avslutningsvis ges riktlinjer för en frivillig ”spikningsceremoni” i samband med offentliggörandet av en avhandling.

A) Disputation eller licentiatseminarium vid Försvarshögskolan

Beslut, avstämning och samordning

Beslut om att en disputationsakt eller ett licentiatseminarium ska genomföras vid Försvarshögskolan måste samordnas med det examinerande lärosätets beslut om disputation eller licentiatseminarium. Det är det examinerande lärosätet som avgör vad som krävs för att examinationen ska äga giltighet, bland annat avseende obligatoriska deltagare och former för genomförandet.

- Beslut om att disputationsakt eller ett licentiatseminarium ska genomföras vid Försvarshögskolan fattas av ordförande för forsknings- och utbildningsnämnden på förslag av respektive ämnesråd. Beslutet ska innehålla uppgifter om respondent, avhandlingens namn, ämne, examinerande lärosäte, handledare, ordförande för disputationen eller seminariet samt tid och plats för disputationen eller seminariet.
- Forsknings-, utbildnings- och studentsektionen ansvarar för att meddela Anna Lindh-biblioteket och informationssektionen om beslutet.
- Ordförande för ämnesrådet ansvarar för avstämning med det examinerande lärosätet avseende regler och rutiner.
- Ordförande för ämnesrådet ansvarar för samordning av obligatoriska deltagare och för praktiska arrangemang i samband med disputationen eller licentiatseminariet. Forsknings-, utbildnings- och studentsektionen bistår vid behov med administrativt stöd.

Offentliggörande (gäller endast i samband med disputation)

- Respondenten ansvarar för att doktorsavhandlingen registreras i DiVA samt för att två fysiska exemplar av avhandlingen lämnas till Anna-Lindh-biblioteket. Ett av dessa exemplar ska läggas väl synligt för den som vill

läsa avhandlingen. Det andra exemplaret ska katalogiseras och göras tillgängligt för utlån. Avhandlingen ska publiceras i fulltext i DiVA, såvida det inte möter hinder av upphovsrättsliga skäl. Offentliggörandet vid Försvarshögskolan ska göras med hänsyn till hur offentliggörandet ("spikningen") hanteras vid det examinerande lärosätet och ska genomföras efter att det examinerande lärosätet har annonserat disputationen.

- I samband med offentliggörandet ska information om avhandlingen och disputationen publiceras på Försvarshögskolans externa webbplats och på Anna Lindh-bibliotekets webbplats. En nyhet om den kommande disputationen ska publiceras på Försvarshögskolans externa webbplats och information ska även gå ut via andra lämpliga kanaler.

Arrangemang i samband med själva disputationen eller licentiatseminariet

- Ordförande för ämnesrådet ansvarar för att lokalen ställs i ordning på ett ändamålsenligt sätt och i enlighet med det examinerande lärosätets önskemål. Detta inkluderar vanligen bord för opponent, bord för respondent, teknisk utrustning, vatten och blommor.
- Respondenten ansvarar för att ett antal exemplar av avhandlingen finns tillgängliga i lokalen (lämpligen minst 20 exemplar vid doktorsdisputation och minst 10 exemplar vid licentiatseminarium).
- Ordförande för ämnesrådet ansvarar för att, när så krävs, iordningsställa en lokal för möte med betygsnämnd eller motsvarande efter disputationen och för att det bjuds på lämplig förtäring i samband med mötet.
- Vid doktorsdisputation ansvarar ordförande för ämnesrådet för att i lämplig lokal anordna en mindre mottagning för ca 30–60 personer efter disputationen. Vid mottagningen ska bjudas på lämplig förtäring. Vid mottagningen tillkännages beslut av betygsnämnd eller motsvarande.

B) Disputation vid annat lärosäte

Information

- Ordförande för ämnesrådet ansvarar för att information om kommande disputationer eller licentiatseminarier så snart som möjligt meddelas Anna Lindh-biblioteket, informationssektionen samt forsknings-, utbildnings- och studentsektionen. Obligatoriska uppgifter är respondent, avhandlingens namn, ämne, examinerande lärosäte, handledare, samt tid och plats för disputationen eller seminariet.

Offentliggörande

Genomförs på samma sätt som när disputationen äger rum vid Försvarshögskolan (se ovan).

”Spikningsceremoni”

I samband med offentliggörandet av en avhandling vid Försvarshögskolan kan en ”spikningsceremoni” anordnas. Denna är alltså frivillig. Syftet är att intern lyfta fram doktorandernas forskning som en angelägenhet för Försvarshögskolan.

- Respektive ämnesråd ansvarar för genomförandet.
- Informationssektionen och Anna Lindh-biblioteket deltar.
- Ceremonin bör annonseras på medarbetarwebben och på den externa webben.
- I ceremonin bör följande moment ingå:
 - en kort presentation av avhandlingen
 - frågestund
 - överlämnande av avhandlingen i både tryckt form